

Презентація

На тему "Готичний стиль"

Учениць 8-Б

Чорного Володимира

Ми знайшли поняття Готичного стилю (готики) :

Готика (від італ. Gotico, буквально - готській, від назви німецького племені готів) - готичний стиль, художній стиль, що є заключний етапом у розвитку середньовічного мистецтва країн Західної, Центральної та Східної Європи. Готичний стиль частково (між серединою 12 і 15-16 ст.). Термін «Готика» був введений теоретиком мистецтва і архітектором Джорджо Вазарі і далі поширення італійськими гуманістами епохи Відродження. Як прізвище зазначено всього середньовічного мистецтва, що виникло без впливу активності германських племен, котрі вважалися «варварськими». З початку 19 ст., коли для мистецтва 10-12 ст. прийнято «романський стиль», було обмежено хронологічні рамки готики, в якій, у свою чергу, почали виділяти ранню, зрілу (скроню) та пізню фази. Пам'ятками цього стилю є Собор Паризької Богоматері (Нотр-дам), Лондонське Вестмінстерське абатство, Міланський Собор в Італії і т.д.

Готика розвивалася в країнах, де панувала католицька церква, і під її егідою феодально-церковної основи зберігалися в ідеології і культурі епохи Готики. Готичне мистецтво залишалося переважно культовим по призначенню і релігійним по тематиці: воно було співвіднесено з вічністю, з «вищими» ірраціональними силами. Готичний стиль, це художній стиль, що з'явився завершальним етапом у розвитку середньовічного мистецтва країн Західної, Центральної і частково Східної Європи (між серединою XII-XVI століть.) Термін «готика» введений в епоху Відродження як зневажливе позначення всього середньовічного мистецтва, що вважалося «варварським». З початку XIX ст., коли для мистецтва X — XII ст. був прийнятий термін романський стиль, були обмежені хронологічні рамки готики, у ній виділили ранню, зрілу (високу) і пізню фази

Від романського стилю готика успадкувала верховенство архітектури в системі мистецтв і традиційні типи будинків. Особливе місце в мистецтві готики займав собор — вищий зразок синтезу архітектури, скульптури і живопису (вітражів). Непорівнянне з людиною простір собору, вертикалізм його веж і склепінь, підпорядкування скульптури динамічним архітектурним ритмам, багатобарвне сяйво вітражів робили сильний емоційний вплив на віруючих.

Розвиток мистецтва готики відбивало і кардинальні зміни в структурі середньовічного суспільства: початок формування централізованих держав, ріст і зміцнення міст, висування світських сил — міських, торговельних і ремісничих, а також придворно-лицарських кіл. В міру розвитку суспільної свідомості, ремесла і техніки слабшали підвалини середньовічного релігійно-догматичного світогляду, розширювалися можливості пізнання і естетичного осмислення реального світу; склалися нові архітектурні типи і тектонічні системи. Інтенсивно розвивалися містобудування і цивільна архітектура. Міські архітектурні ансамблі включали культові і світські будинки, зміцнення, мости, колодязі. Головна міська площа часто оббудовувалася будинками з аркадами, торговельними і складськими приміщеннями в нижніх поверхах. Від площі розходилися головні вулиці; вузькі фасади 2-, рідше 3-поверхових будинків з високими, фронтонами вибудовувалися уздовж вулиць і набережних. Міста оточувалися могутніми стінами з багато прикрашеними проїзними вежами. Замки королів і феодалів поступово перетворювалися в складні комплекси фортечних, палацових і культових споруджень. Звичайно в центрі міста, пануючи над його забудовою, знаходився замок або собор, який ставав осередком міського життя.

Стиль готики

Відомо, що готичний художній стиль, визначився у своїх типових рисах під час розвитку західноєвропейської середньовічної художньої культури. Беручи початок в середині XII ст. у північних та центральних областях Франції на теренах Іль де Франса, він отримав загальноєвропейське поширення і пройшов ряд самостійних етапів еволюції та національних версій.

Розквіт середньовічної художньої культури виникли на базі інтенсивного соціального руху широких народних мас, які викликали ще задовго до формування мистецтва могутні ідеологічні течії. Художня культура сягає корінням безпосередньо до самодіяльної практики соціального низу. Таким чином, прагнення особистості на увагу до себе підготувало основу для появи нових форм та способів самовираження у художній культурі.

Зі зростанням чисельності міст та піднесенням ролі, яку вони відігравали, зростала потреба в нових формах організації праці. Ремісники у містах об'єднувалися в союзи та цехи. Зміцнення міських ремесел сприяло формуванню міської культури.

•Собор
Паризької
Богоматері

•Собор в
Шартрі,
Франція

В багатьох містах на базі церковних та приходських шкіл виникали університети, як нові форми культурно-просвітницьких установ. Вони сприяли розвитку освіченості та поступово змінювали мислення середньовічної людини. Посилюється дух раціоналізму, дух допитливості, встановлюється тенденція до дослідження нового. Зростала індивідуалізація світовідчуття кожної особистості. Поступово університети перетворилися на своєрідні інтелектуальні центри. На зміну романському мистецтву прийшла готика. Синонімом варварства назвали історики Відродження середньовічне мистецтво. На відміну від романського, готичне мистецтво «пропагує» інтерес до людських почуттів, звертається до краси реального світу, повертається до індивідуальності. Готичне мистецтво є символом квітучих торговельних і ремісничих міст-комун, що домоглися популярності й самостійності усередині феодального світу. Грандіозні готичні собори вирізнялися висотою, місткістю, ошатністю, видовищним і багатим декором. Для готичного стилю характерні гострі споруди, зі стрілчастими склепіннями, безліч кам'яного різьблення і скульптурних прикрас.

Готичні стилі в архітектурному мистецтві

Для готики характерний символіко-алегоричний тип відображення. Від романського стилю готика успадкувала верховенство архітектури в системі мистецтв і традиційні типи будинків.

Особливе місце в мистецтві готики західноєвропейських країн займав міський собор — вищий зразок синтезу архітектури, скульптури і живопису (переважно вітражів). Непорівнянний простірсобору, вертикалізм його веж і сводів, підпорядкування скульптури ритмам динамічності архітектури, багатобарвне сяйво вітражів робили сильний емоційний вплив на віруючих.

Розвиток мистецтва готики відбивав і кардинальні зміни в структурі середньовічного суспільства: початок формування централізованих держав, ріст і зміцнення міст, висування світських сил, торгових і ремісничих, а також придворно-лицарських кіл. В міру розвитку суспільної свідомості, ремесла і техніки, слабшали підвалини середньовічних релігійно-догматичних світоглядів, розширювалися можливості пізнання і естетичного осмислення реального світу; склалися нові архітектурні типи і тектонічна система. Іntenсивно розвивалися містобудування і цивільна архітектура, переважно замкова та фортифікаційна.

Міські архітектурні ансамблі західноєвропейських країн включали культові і світські будинки, фортеці, мости, колодязі.

Головна міська площа часто оббудовувалася будинками з аркадами, торговими і складськими приміщеннями в нижніх поверхах. Від площі розходилися головні вулиці, вузькі фасади двох-, рідше трьохповерхових будинків з високими, фронтонами вибудовувалися уздовж вулиць і набережних. Міста оточувалися могутніми стінами з багатоприкрашеними проїзними вежами. Замки феодалів поступово перетворювалися в складні комплекси фортець, палацових і культурних споруджень.

Звичайно в центрі міста західноєвропейських країн, пануючи над його забудовою, знаходився собор, який ставав осередком як церковного, та і міського життя. У ньому поряд з богослужінням влаштовувалися богословські диспути, розігрувалися містерії, відбувалися збори городян.

Собор мислився свого роду зводом знання (головним чином богословського), символом Всесвіту, а його художній лад, що сполучив урочисту велич з жагучою динамікою, достаток пластичних мотивів зі строгою ієрархічною системою їхньої супідрядності, виражав не тільки ідеї середньовічної суспільної ієрархії і влади божественних сил над людиною, але і зростаюче самосвідомість городян, каркас зі стовпів (у зрілій Готиці — пучка колон) і стрілчастих арок, що спираються на них.

Структура будинку складається з прямокутних осередків (травей), обмежених 4 стовпами і 4 арками, що разом з арками-нервюрами утворюють ост хрестового склепіння, заповненого полегшеними невеликими склепіннями — розпалубками

Бічний розпір склепіння головного нефа Бічний розпір склепіння головного нефа (або нави) передається за допомогою опорних арок (аркбутанів Бічний розпір склепіння головного нефа (або нави) передається за допомогою опорних арок (аркбутанів) на зовнішні стовпи — контрфорси Бічний розпір склепіння головного нефа (або нави) передається за допомогою опорних арок (аркбутанів) на зовнішні стовпи — контрфорси. Звільнені від навантаження стіни в проміжках між стовпами прорізаються арковими вікнами. Нейтралізація розпору склепіння за рахунок винесення назовні основних конструктивних елементів дозволила створити відчуття легкості і творча велич зусиль людського колективу.

У Франції кам'яні готичні собори У Франції кам'яні готичні собори — одержали свою класичну форму. Як правило, це 3—5 — нефні У Франції кам'яні готичні собори — одержали свою класичну форму. Як правило, це 3—5 — нефнібазиліки У Франції кам'яні готичні собори — одержали свою класичну форму. Як правило, це 3—5 — нефнібазиліки з поперечним нефом — траншептом У Франції кам'яні готичні собори — одержали свою класичну форму. Як правило, це 3—5 — нефнібазиліки з поперечним нефом — траншептом і напівкруговим обходом хору («деамбулаторієм» У Франції кам'яні готичні собори — одержали свою класичну форму. Як правило, це 3—5 — нефнібазиліки з поперечним нефом — траншептом і напівкруговим обходом хору («деамбулаторієм»), до якого примикають радіальні каплиці («вінець капел»). Їх високий і просторий інтер'єр зазвичай осяяний кольоровим мерехтінням вітражів У Франції кам'яні готичні собори — одержали свою класичну форму. Як правило, це 3—5 — нефнібазиліки з поперечним нефом — траншептом і напівкруговим обходом хору («деамбулаторієм»), до якого примикають радіальні каплиці («вінець капел»). Їх високий і просторий інтер'єр зазвичай осяяний кольоровим мерехтінням вітражів.

Готика Англії

Готика Англії виникла дуже рано (наприкінці XII ст.) й існувала до XVI ст. Млявий розвиток міст призвів до того, що готичний собор став не міським, а монастирським, оточеним полями і луками. Звідси, очевидно, його «розпластаність» по горизонталі, розтягнутість у ширину, наявність безлічі прибудов. Домінанта собору — величезна вежа на середхресті. Найчистіший зразок ранньої англійської готики — собор у Солсбері. Він стане темою полотна Джона Констебла — зберігається в музеї Метрополітен, Нью-Йорк.

Головний готичний собор Англії — Кентерберійський, резиденція архієпископа Кентерберійського, національна святиня. Собор Вестмінстерського абатства в Лондоні — місце коронації і поховання англійських королів з часів Вільгельма Завойовника, згодом усипальниця великих людей Англії — близький до французької готики.

Починаючи із часу Столітньої війни будівництво в Англії скорочується. З цивільної архітектури цього періоду можна згадати найславетніший Вестмінстерський королівський палац (XIV ст.) з його Вестмінстер-холлом площею 1500 кв.м.

В Італії дістали поширення лише окремі елементи готики: стрілчасті арки, «рози». Основа — суто романська: широкі приземкуваті храми, гладка площина стін яких часто інкрустована кольоровим мармуром, що створює смугасту поверхню фасаду (собор у Сієні). Приклад пізньої італійської готики — величезний Міланський собор, який вміщує 40 тисяч людей, другий серед найбільших храмів Європи (початок будівництва XV ст. — кінець XVI ст.). Венецію й досі прикрашають її мармурові палаци з аркадами, що віддзеркалюються у каналах або лагунах (Палац дожів, 1310 р. — XVI ст.).

Готичні пам'ятки є в Нідерландах (ратуші в Брюгге, Брюсселі і т. д.), Чехії (собор св. Віта і Карлів міст у Празі), Австрії (собор св. Стефана у Відні). Польщі (Вавельський собор під Краковом. Маріацький костюл у Кракові)

Готика України

Один з найцікавіших періодів історії архітектури України — кінець XIV — перша I половина XV століття. На західних землях, які менше за інші потерпіли від монголо-татарської навали, тоді зростають міста, розвиваються ремесла й торгівля. В українські міста прибуває багато поселенців, переважно німців, які принесли в мистецтво, а зокрема в архітектуру, нові стильові форми.

Серед культових споруд переважали католицькі костели. Вирішальну роль у формуванні нового стилю відіграв Львівський кафедральний костел. Його заклали на початку 60-х років XIV століття, а завершили в основному в 80-х роках наступного.

Серед будівничих цього храму відомі Нічко, Йоахім Гром, Амброзій Рабіш; одним із найтурботливіших опікунів будови в міських актах названо Петра Штехера.

Об'ємну композицію костелу витворено завдяки двом головним складовим: пресбітеріуму (вівтарній частині) та корпусу нав (власне молитовній залі).

• Львівський кафедральний костел

• Церква Святої Єлизавети в Хусті
Церква Святої Єлизавети в Хусті на Закарпатті - одна з найхарактерніших пам'яток готики на українських теренах, нині Хустська Реформатська церква

Також збереглись готичні костелу у Скелівці
Також збереглись готичні костелу у Скелівці (XV—XVIст.), Новому місті Також збереглись готичні костелу у Скелівці (XV—XVIст.), Новому місті (1463—1512), Дрогобичі Також збереглись готичні костелу у Скелівці (XV—XVIст.), Новому місті (1463—1512), Дрогобичі (XIV—XVI ст.). Одним з останніх звели 1538 готичний костел св. Миколая у містечку Куликів.

Розквіт катедральної готики в Україні припадає на часи правління короля Владислава II Ягайла (1386—1434).

На Закарпатті готичні споруди будувались угорською церковною владою. До нашого часу збереглись готичні церкви

Готичні дерев'яні церкви

Готичні церкви в селах Сокирниця, Крайниково, Данилово, Олександрівка Хустського р-ну справляють незабутнє враження. Готичні церкви в селах Діброва, Нересниця Тячівського району. По долинах річок Ріки та Теремлі готичний стиль заходить в села Негровець, Репинне, Сухий, Рекіти, Тюшка, Обляска, Сойми, Кужбії Міжгірського району, а також в Івашковиця, Локіть Іршавського району та Новоселиця Виноградівського району.

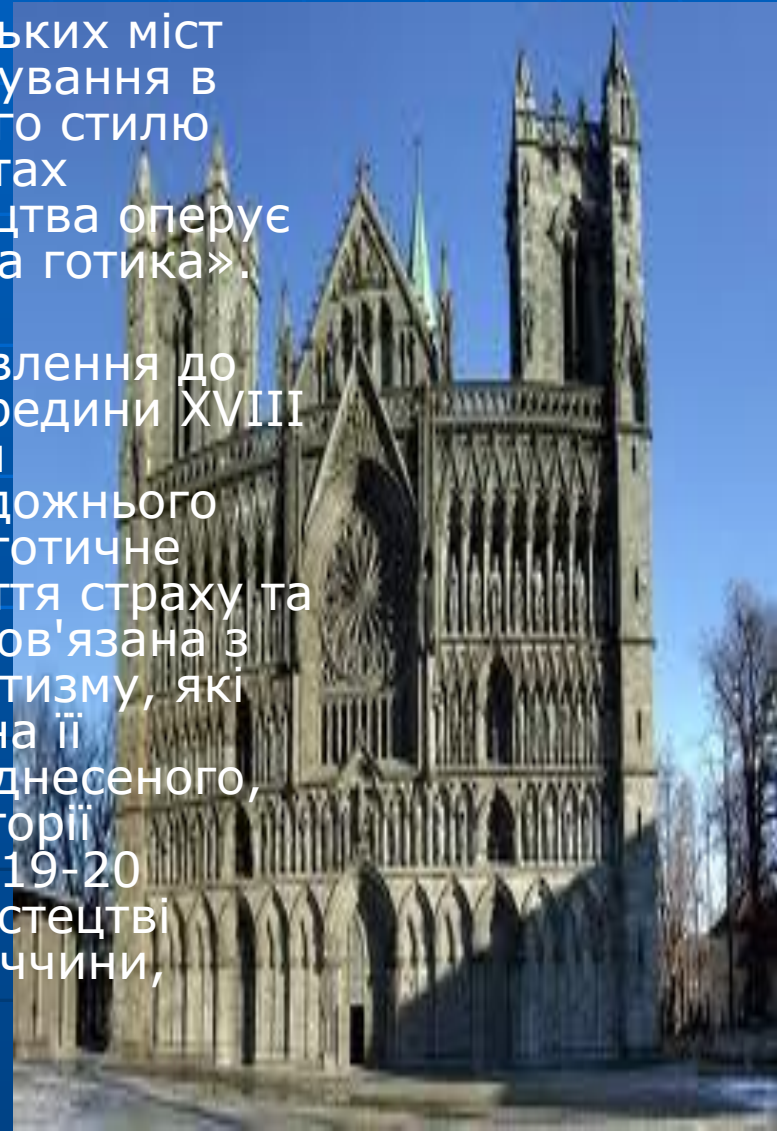
У 1930-х роках дві готичні церкви з сіл Нижнє Селище та Холмовець перевезено в Чехію.

Закарпатські готичні церкви багато в чому подібні до готичних храмів та дзвіниць румунського і угорського Потисся.

Готичний стиль наприкінці XIV століття

У XIV столітті бурхливий розвиток європейських міст стимулював демократизацію готики, її застосування в позакультовій архітектурі. Елементи готичного стилю починають використовувати навіть у предметах повсякденного вжитку (меблі). Історія мистецтва оперує поняттями «англійська, французька, німецька готика».

Протягом подальшої (від XIV ст.) історії ставлення до готики було неоднозначне. Приблизно до середини XVIII століття готика асоціювалася з «варварським мистецтвом», сприймалася як порушення художнього смаку, симетрії й пропорцій. Вважалося, що готичне мистецтво принижує людину, викликає почуття страху та приреченості. Приязнь у сприйнятті готики пов'язана з ідеологією німецького й французького романтизму, які наново «відкрили» цей стиль, наголосивши на її здатності пробуджувати в людини почуття піднесеного, величного захоплення. Значення готики в історії європейської культури було підкреслено й у 19-20 століттях появою неоготичних тенденцій у мистецтві багатьох країн Європи (неоготика Чехії, Німеччини, Англії, Угорщини, Польщі, навіть України).

У творенні нової архітектури провідну роль відіграли ченці, а маршрути прощі полегшили обмін ідеями. Зі зростанням нових міст на заході виявилася тенденція до перетворення романського стилю на готичний. Власне, пізньороманський стиль витворив усі формальні передумови готики (стрілчаста арка, аркбутан, ребристе склепіння). Бракувало лише нового поштовху до розуміння простору в русі, що переймав усі маси й відкривав нові напрямки розвитку дії. Подибуваний у Даремі подвійний ефект (рух уздовж та вгору) треба було зробити якомога динамічнішим і легшим, аби вірника у костелі поривало водночас до вітаря і вгору, до неба. Це потребувало нової сукупності напруг і звільнюючих ритмів, і вони з'явилися на хорах Сен-Дені у сорокових роках XII ст. Рух до вітаря опоряджувався багатими новоствореними ритмами, однак у першу чергу підкреслювалась вертикаль. Гармонійний всесвіт романського стилю перетворився на динамічний, спрямований угору всесвіт готики: знову тріумфував образ небесної гори. Поривання угору остаточно зосередилося у шпилі.

Зовнішні особливості узгоджувалися з внутрішніми: було видно, як споруда збиралася до купи й підносилась. Проте усередині передусім наголошувалося на емоційному враженні. Якщо з зовнішнього боку то була священна гора, яка радо дотикалася неба, то у внутрішній порожняві (ще — горбок Венери, відьомський пагорб) розташовувався цілий світ ритмічних форм, які водночас звільнювали і сковували глядача. Сторіччя, що породило готику, було також великою добою схоластичної науки, спроб створити енциклопедичні системи знання, яке гармонувало з природною і духовною дійсністю, Історією та Божим заміром, розумом і вірою, а також визначало місце людини у всесвіті. Подібним чином і кафедра була водночас алегоричною і органічною космічною звісткою. Для Північної Європи характерна цегляна готика. Найбільш знаменитим циклом скульптур періоду готики незаперечно вважається скульптурний декор собору в Наумбурзі. Рельєфи «Страстей Христових», зображені на огорожі західного хору («Таємна вечеря», «Зрадництво Іуди», «Взяття під варту»), сповнені надзвичайного драматизму, реальності подій, проникливої достовірності. У самому приміщенні хору наумбурзькі майстри поставили 12 статуй засновників храму. Це ціла галерея людських характерів, дуже різних і протиставлених один одному.

Пізня готика

У пізньоготичній німецькій скульптурі багато патетики, з'являються манірність, претензійність, надмірна витонченість, поєднання релігійної екзальтації з жорстокою натуралістичністю (дерев'яні скульптури «Розп'ятий» і «Оплаканий»). Культура середньовіччя, яка існувала тисячоліття, висунула нове коло ідей та образів, нові естетичні ідеали, нові художні прийоми. Надихаючись духом християнства, мистецтво цього часу глибоко проникло у внутрішній світ людини. Інтерес мистецтва середньовіччя до духовності був величезним. Мислителі й художники цієї пори так само, як і в античності, прагнули гармонії, міркували про розумне влаштування світу. Але виражали це специфічно, абстрактнішою мовою.

The song in my mind,
Once so pure and light,
Now suddenly lost it's rhythm,
Tones out of tune...
Was it your leaving
That caused disharmony?..

SENSES...

AM

**Дякуємо за
увагу!**